

GEMEENTE BOEKEL

VOORSTEL AAN DE RAAD

- Datum** : 31 oktober 2017
- Voorstel van** : college van burgemeester en wethouders
- Onderwerp** : Fusie Stichting Openbaar Onderwijsgroep (OOG) en Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss (SKBO)

Samenvatting

Op 8 juni 2017 kregen de schoolbesturen Stichting Openbaar Onderwijsgroep (OOG) en de Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss (SKBO) van het Ministerie van OCW groen licht om te fuseren en een samenwerkingsbestuur op te richten. De bedoeling is dat per 1 januari 2018 het nieuwe, gefuseerde schoolbestuur start als SAAM onderwijs. Omdat het openbaar onderwijs betreft, dienen de gemeenteraden in te stemmen met de statuten voordat het nieuwe schoolbestuur kan starten.

De reden waarom OOG en SKBO willen fuseren is krimp en de uitdaging om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Zowel OOG als SKBO hebben afgelopen jaren het leerlingenaantal fors zien teruglopen. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee voor de bedrijfsvoering. Ook de instandhouding van met name kleinere basisscholen is onder druk komen te staan. Een gefuseerd bestuur kan beter inspelen op de gevolgen van krimp, kan beter investeren in onderwijskwaliteit en professionalisering van docenten en is beter in staat kleinere scholen open te houden. OOG en SKBO hebben naar mogelijkheden gezocht om zowel Openbaar als Katholiek onderwijs in stand te houden en daarmee ouders keuzevrijheid te kunnen blijven bieden. In de juridische constructie van een Samenwerkingsbestuur is dit mogelijk.

Voorgesteld besluit :

1. Statuten goed te keuren van het op te richten samenwerkingsbestuur waar het openbaar onderwijs deel van uit gaat maken: SAAM onderwijs;
2. De Gemeenschappelijke regeling Stichting Openbaar Onderwijsgroep (OOG) te beëindigen met ingang van 1 januari 2018.

Inleiding/probleemstelling:

Op 8 juni dit jaar kregen de schoolbesturen Stichting Katholiek Basisonderwijs Oss (SKBO) en de Stichting Openbaar Onderwijsgroep (OOG) van het Ministerie van OCW groen licht om te fuseren en een samenwerkingsbestuur op te richten. De bedoeling is dat per 1 januari 2018 het nieuwe, gefuseerde schoolbestuur start. Omdat het openbaar onderwijs betreft, dienen de gemeenteraden in te stemmen met de statuten voordat het nieuwe schoolbestuur kan starten.

De reden waarom OOG en SKBO willen fuseren is krimp en de uitdaging om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Zowel OOG als SKBO hebben afgelopen jaren het leerlingenaantal fors zien teruglopen. Dit brengt niet alleen risico's met zich mee voor de bedrijfsvoering. Ook de instandhouding van met name kleinere basisscholen is onder druk komen te staan. Een gefuseerd bestuur kan beter inspelen op de gevolgen van krimp, kan beter investeren in onderwijskwaliteit en professionalisering van docenten en is beter in staat kleinere scholen open te houden.

OOG en SKBO hebben naar mogelijkheden gezocht om zowel Openbaar als Katholiek onderwijs in stand te houden en daarmee ouders keuzevrijheid te kunnen blijven bieden. In de juridische constructie van een samenwerkingsbestuur is dit mogelijk.

In bijlage 1 treft u een toelichting en meer achtergrondinformatie hierover aan.

Relatie met eerdere besluitvorming:

In september 2016 is ons college door Stichting OOG op de hoogte gebracht van het onderzoek dat de stichting deed naar een fusie met SKBO, met het verzoek hierover advies af te geven.

Doel van een fusie is versterking van de positie om Openbaar onderwijs in alle gemeenten mogelijk te blijven maken.

Ambtelijk is dit voornemen besproken met directie en afvaardiging team en MR van basisschool Uilenspiegel, en met Zicht PO, de belangrijkste partner van OOG in de gemeente Boekel. Deze partijen geven aan positief te staan tegenover de voorgenomen fusie. Men ziet geen aanleiding om het Openbaar onderwijs in Boekel op een andere wijze te gaan organiseren, bijvoorbeeld via een andere stichting of zelfstandig.

Op grond daarvan heeft het college een positief advies gegeven over dit voornemen. Uw raad is hiervan op de hoogte gesteld bij de behandeling van het voorstel voor de laatste statutenwijziging van Stichting OOG in de commissievergadering op 5 oktober 2016.

Beoogd resultaat:

We willen bereiken dat:

- openbaar onderwijs behouden blijft in Boekel zodat er voor ouders keuzevrijheid blijft bestaan in onderwijs
- dat de stichting voldoende omvang en kwaliteit heeft om duurzaam goed onderwijs te blijven verzorgen
- de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de gemeente voor het Openbaar onderwijs goed geborgd zijn.

Keuzemogelijkheden:

Stichting OOG heeft in SKBO een partner gevonden voor de toekomst. Het juridische pad om tot een fusie te komen is gelopen. Er is toestemming vanuit het Ministerie van Onderwijs.

Vanuit Boekel is het niet voor de hand liggend om het schoolbestuur met een stichting uit Oss te verbinden, op de schaal van OOG is dat echter te begrijpen.

Vanuit de consultatie bij basisschool Uilenspiegel en bij Zicht PO blijkt dat hiertegen geen bezwaren zijn. Men gaat uit van een versterking ten goede van de toekomst van het openbaar onderwijs in Boekel. Er is geen reden om een andere vorm van borging openbaar onderwijs te onderzoeken.

Argumenten:

Met fusie en goedkering van statuten blijft Openbaar onderwijs en keuzevrijheid voor ouders in Boekel behouden.

Met de voorliggende statuten wordt in juridische zin een samenwerkingsbestuur opgericht. Het Openbaar onderwijs, vertegenwoordigd door schoolbestuur stichting OOG, gaat hier deel van uitmaken. Omdat de statuten voldoen aan de eisen die de Wet op het Primair Onderwijs stelt, blijft het Openbaar onderwijs behouden. Daarmee blijft er in de gemeente keuzevrijheid bestaan voor ouders. Zij blijven de mogelijkheid houden te kiezen tussen basisscholen met verschillende levensbeschouwelijke of openbare identiteit.

Door fusie ontstaat stevige, toekomstbestendige onderwijsorganisatie.

Met de besturenfusie ontstaat een stevige onderwijsorganisatie die minder kwetsbaar is voor de gevolgen van krimp. Tevens komen er door de bundeling van middelen en kennis meer mogelijkheden om te investeren in onderwijskwaliteit (bijvoorbeeld door professionaliseringsprogramma's) en meer mogelijkheden het onderwijs af te stemmen op de leerbehoefte van de leerlingen.

De Commissie Fusietoets Onderwijs (CFTO) is na onafhankelijk onderzoek tot dezelfde conclusie gekomen dat na fusie openbaar onderwijs blijft behouden en dat er een stevig, toekomstbestendig

schoolbestuur ontstaat. Mede daarom gaf zij de Minister een positief advies voor de fusie tussen OOG en SKBO (zie bijlage CFTO advies).

Wettelijke taken en verantwoordelijkheden van gemeente goed geborgd in de nieuwe statuten.

In de voorliggende statuten zijn de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de gemeente voor openbaar onderwijs goed geborgd. Wel veranderen er ten opzichte van de huidige situatie een aantal zaken. Deze hangen vooral samen met de eisen die de wet WPO stelt aan samenwerkings-besturen. De belangrijkste veranderingen zijn:

- In de nieuwe situatie kunnen samenwerkende OOG-gemeenten geen bindende voordracht meer kunnen doen voor een lid van de Raad van Toezicht (RvT);
- Gemeenten hebben geen wettelijke bevoegdheid meer voor ontbinding van schoolbestuur voor openbaar onderwijs (maar blijven wel de mogelijkheid behouden op te treden bij ernstige taakverwaarlozing, zij het andere wijze dan voorheen).

In bijlage 1 lichten wij dit toe. Daarin geven we tevens de andere wijzigingen weer.

Noodzaak instandhouding gemeenschappelijke regeling vervalt met fusie, wel procesafspraken

In 2000 plaatsten de gemeenten Bernheze, Boekel, Landerd, Oss, Uden en Meierijstad (Veghel en Sint-Oedenrode) het openbaar onderwijs op afstand en brachten het gezamenlijk toezicht op stichting OOG onder in een gemeenschappelijk orgaan. Dit is één van de samenwerkingsvormen tussen gemeenten die de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) biedt en is verlengd lokaal bestuur (zie voor meer info bijlage 1). Wat betreft het samenwerkingsbestuur en openbaar onderwijs zijn na de fusie de volgende wettelijke taken en verantwoordelijkheden van toepassing voor de gemeente:

- Het 'College van Bestuur' (CvB) van het samenwerkingsbestuur houdt jaarlijks overleg met de gemeente(n) over de jaarrekening en de begroting, voordat zij deze vaststelt;
- Wijziging van de statuten vereist instemming van de gemeenteraad;
- Gemeenteraad neemt maatregelen die zij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft in die situaties dat er sprake is van ernstige taakverwaarlozing door het bestuur of functioneren in strijd met de wet;
- Het CvB van het samenwerkingsbestuur doet jaarlijks verslag aan de gemeenteraad over zijn werkzaamheden, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs.

Gezien de beperkte taken die de gemeenten na de fusie nog hebben en het gegeven dat er niet jaarlijks statutenwijzigingen aan de orde zijn en optreden na ernstige taakverwaarlozing een zeldzaamheid is, is er onvoldoende grond om een aparte Gemeenschappelijke regeling in stand te houden. Dit is een te zware samenwerkingsvorm. In plaats hier van maken gemeenten onderling en met het nieuwe samenwerkingsbestuur procesafspraken over de aanlevering en bespreking van de jaarstukken die wij via de Colleges van B&W aan uw raad toesturen. Tevens zullen gemeenten en het nieuwe samenwerkingsbestuur afhankelijk van ontwikkelingen en thema's op afroep bij elkaar komen en per dossier samenwerkingsafspraken maken.

Financiële gevolgen en dekking:

Dit besluit heeft geen financiële gevolgen. De bestaande Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Onderwijs was zonder financiële inhoud. Voorzitterschap en secretariaat werd per toerbeurt ingevuld door de deelnemende gemeenten, zonder financiële verrekening.

Risico's:

In de statuten zijn clausules opgenomen die van toepassing zijn bij taakverwaarlozing. Verder zijn afspraken gemaakt over verantwoording.

Om toe te kunnen zien op handhaving van het profiel van openbaar onderwijs is in de voorliggende statuten nadrukkelijk opgenomen dat het nieuwe samenwerkingsbestuur de opdracht krijgt een 'Identiteitscommissie' in te stellen (artikel 8 van de statuten). Ook de jaarlijkse rapportage over werkzaamheden van het samenwerkingsbestuur met daarin de paragraaf wat gedaan is om de 'wezenskenmerken van openbaar onderwijs' in stand te houden, helpt daarbij.

Communicatie:

De beleidsadviseur onderwijs brengt de schoolbesturen OOG en SKBO op de hoogte van het raadsbesluit. Beide schoolbesturen informeren op hun beurt ouders, leerlingen en personeel.

Voorstel:

1. Statuten goed te keuren van het op te richten samenwerkingsbestuur waar het openbaar onderwijs deel van uit gaat maken: SAAM onderwijs;
2. De Gemeenschappelijke regeling Stichting Openbaar Onderwijsgroep (OOG) te beëindigen met ingang van 1 januari 2018.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Boekel
De secretaris de burgemeester

J.G. Marcic

P.M.J.H. Bos

Bijlagen die zijn bijgevoegd:

1. Toelichting fusie OOG en SKBO tot samenwerkingsbestuur en statuten
2. CFTO Advies fusietoets OOG/SKBO
3. Statuten nieuw op te richten samenwerkingsbestuur SAAM onderwijs